

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 3Pc/20/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8617203808
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 09. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Bejdová
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2017:8617203808.1

Uznesenie

3Pc/20/2017-10
IČS : 8617203808

U Z N E S E N I E

Okresný súd Svidník, v právnej veci navrhovateľa R. Q., nar. X.X.XXXX, trvale bytom V. N. XX, XXX XX L. N., štátny občan SR p r o t i odporkyni Q.R. X., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom X N., R., A., A. D., P XJA, T. kráľovstvo L. P. a T. Q., štátny občan T. Q., v konaní o rozvod manželstva a o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému I. XX.X.XXXX, takto

r o z h o d o l :

- I. Súd v y h l a s u j e, že nemá právomoc konať o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu a konanie z a s t a v u j e.
- II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom zo dňa 4.8.2017, podaným na Okresnom súde Svidník dňa 14.8.2017, domáhal sa otec maloletého R. Q. rozvodu s manželkou A. T. R. X. a úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému I. Q., nar. 18.X.XXXX.
2. Z obsahu návrhu je zrejmé, že maloletý I. Q., nar. XX.X.XXXX žije spolu s matkou na území T. Q..
3. Okresný súd Svidník na základe zistených skutočností skúmal svoju právomoc konať a rozhodovať o návrhu na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností.
4. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.
5. Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak spor alebo vec nepatrí do právomoci súdu Slovenskej republiky, súd konanie bezodkladne zastaví.
6. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky").
- 7 Podľa § 161 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

3Pc/20/2017

8. Podľa článku 7 ods. 2 zákona č. 460/1992 Zb., Ústavy Slovenskej republiky, Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti svojich práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1992/460/20170601>>.

9. Podľa článku 1 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (ďalej len „nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003“), Toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na: a) rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva; b) nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

10. Podľa článku 8 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, odsek 1 sa uplatňuje s výhradou ustanovení článkov 9, 10 a 12.

11. Podľa článku 17 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, ak sa začalo konanie na súde členského štátu vo veci, v ktorej podľa tohto nariadenia nemá právomoc konať, a ktorá patrí podľa tohto nariadenia do právomoci súdu iného členského štátu, súd aj bez návrhu vyhlási, že nemá právomoc.

12. Podľa bodu 12 úvodných ustanovení nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, kritériá právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností, upravené týmto nariadením, sú tvorené tak, aby zodpovedali najlepšiemu záujmu dieťaťa, najmä kritériu blízkosti. To znamená, že právomoc by mal mať v prvom rade členský štát obvyklého pobytu dieťaťa, s výnimkou určitých prípadov zmeny pobytu dieťaťa alebo v dôsledku dohody medzi nositeľmi rodičovských práv a povinností.

13. Podľa článku 1 bodu 1,2 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003:

1. Toto nariadenie sa uplatňuje bez ohľadu na povahu súdu v občianskych veciach, ktoré sa vzťahujú na:

a/ rozvod, rozluku alebo anulovania manželstva;

b/ nadobúdanie, výkon, prenesenie, obmedzenie alebo odňatie rodičovských práv a povinností.

2. Záležitosti uvedené v odseku 1 písm. b/ sa môžu týkať najmä:

a/ opatrovníckeho práva a práva styku s dieťaťom;

b/ opatrovnictva, poručníctva alebo podobných inštitútov;

c/ určenia a úloh osôb alebo subjektov, ktoré sú zodpovedné za osobu dieťaťa alebo jeho majetok, ktoré dieťa zastupujú alebo mu pomáhajú;

d/ umiestnenia dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo do zariadenia starostlivosti o dieťa;

e/ opatrení na ochranu dieťaťa týkajúcich sa správy, udržiavania alebo nakladania s majetkom dieťaťa.

3Pc/20/2017

14. Je potrebné uviesť, že nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 primárne určuje len členský štát ktorého súd má právomoc vec prejednať a právomocou sa v uvedenom kontexte rozumie medzinárodná súdna príslušnosť (čiže to, v ktorom štáte sa bude viesť konanie) a až takto určený štát má podľa svojho vnútroštátneho práva určiť, ktorý z jeho súdov vec prejedná. Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 stanovuje odlišné kritériá právomoci súdov členských štátov vo veciach rozvodu a odlišné vo veciach rodičovských práv a povinností.

15. Právomoc súdov jednotlivých členských štátov vo veciach rozvodu manželstva je pomerne široko koncipovaná, a upravuje ju najmä článok 3 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003:

1. Vo veciach rozvodu, rozluky alebo anulovania manželstva majú právomoc

súdy členského štátu

a/ na ktorého území:

- majú manželia obvyklý pobyt, alebo

- manželia mali naposledy obvyklý pobyt, pokiaľ tam jeden z manželov stále býva, alebo

- má odporca obvyklý pobyt, alebo

- v prípade spoločnej žiadosti, má niektorý z manželov obvyklý pobyt, alebo

- má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej jeden rok

bezprostredne pred podaním návrhu, alebo

- má navrhovateľ obvyklý pobyt, ak tam býval najmenej šesť mesiacov bezprostredne pred podaním návrhu a je buď štátnym príslušníkom tohto členského štátu alebo v prípade L. P. a Q. tam má „domicil“;

b/ ktorého štátnymi príslušníkmi sú obaja manželia alebo v prípade Veľkej Británie a Írska, ak tam majú obaja manželia „domicil“.

2. Na účely tohto nariadenia má „domicil“ rovnaký význam, aký má

v právnych poriadkoch Veľkej Británie a Írska.“

16. Do značnej miery obmedzenejšie sú kritériá pre určenie súdu toho členského štátu, ktorý môže konať vo veci rodičovských práv a povinností k dieťaťu. Všeobecne právomocným pre takéto konanie je podľa článku 8 bodu 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 súd štátu obvyklého pobytu dieťaťa v čase začatia konania.

17. Podľa článku 8 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003, súdy členského štátu majú právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností k dieťaťu, ktoré má obvyklý pobyt v tomto členskom štáte v čase začatia konania.

18. Právomoc súdu vo veci konať je jednou zo základných procesných podmienok, pričom splnenie tejto procesnej podmienky súd skúma v každom štádiu konania. Zistený nedostatok právomoci súdu vo veci konať nemožno odstrániť a konanie vo veci musí byť zastavené.

19. Na posúdenie právomoci konať v predmetnej veci súd aplikoval vyššie citované právne normy. Zo súdneho spisu bolo zrejmé, že matka maloletého a maloletý žijú v Severnom Írsku, pričom otec sa zdržuje na území Slovenskej republiky. Nakoľko vo veci vystupuje 3Pc/20/2017

- 4 -

medzinárodný prvok týkajúci sa dvoch členských štátov Európskej únie súd v súlade s článkom 7 ods. 2 druhá veta druhá Ústavy Slovenskej republiky použil na posúdenie právomoci, ako jednej z procesných podmienok konania, s prihliadnutím na predmet konania, ktorým je úprava výkonu rodičovských práv a povinností, ustanovenia nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003.

20. Nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 ustanovuje v článku 8 základný princíp na určenie súdov členského štátu Európskej únie, ktoré majú právomoc konať vo veciach rodičovských práv a povinností. Samotné nariadenie určuje iba členský štát, ktorého súdy majú právomoc konať, teda neurčuje, ktorý súd v rámci tohto členského štátu je vecne, funkčne a miestne príslušný a túto otázku ponecháva vnútroštátnym procesným normám. V zmysle citovaného článku 8 nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003 je základnou podmienkou na určenie právomoci „obvyklý pobyt“ maloletého dieťaťa v čase začatia konania.

21. Pojem „obvyklý pobyt“ nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 nedefinuje. „Obvyklý pobyt“ nie je totožný s trvalým pobytom maloletého dieťaťa a mal by sa vykladať v tom zmysle, že tento pobyt zodpovedá miestu, ktoré odzrkadľuje istú mieru začlenenia dieťaťa do sociálneho a rodinného prostredia. Zároveň otázku „obvyklého pobytu“ musí v každej konkrétnej veci vyriešiť súd na základe skutočností, ktoré sa vzťahujú na situáciu konkrétneho prípadu a dieťaťa.

22. V danom prípade sa maloletý spolu s matkou zdržuje v Severnom Írsku. Keďže navrhovateľ R. Q. nežije s manželkou v spoločnej domácnosti a od roku 2012 nie je s ňou v žiadnom kontakte. Naposledy jemu známu adresu jej pobytu, t.j. 3 N., R., A., A. D., P XJA, T. kráľovstvo L. P. a T. Q., uviedol v návrhu.

Kde býva v súčasnosti manželka s maloletým nemá vedomosť, keďže od roku XXXX nebol v Severnom Q. a viac ako 5 rokov býva v obci V. N.. Súd ma za to, že prítomnosť maloletého v Severnom Írsku nemá dočasný alebo príležitostný charakter a možno usudzovať, že sa dieťa postupne začlenilo do sociálneho prostredia v tejto krajine. Na základe uvedeného súd vyvodil záver, že T. Q. je krajinou obvyklého pobytu maloletého dieťaťa, pričom ňou bolo aj v čase začatia konania, t.j. dňa XX.X.XXXX, kedy bol návrh na začatie konania podaný na tunajšom súde.

23. Súd na základe vyššie uvedeného dospel k záveru, že právomoc konať a rozhodnúť v úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej majú súdy Českej republiky, kde ma maloletý svoj obvyklý pobyt.

24. Pokiaľ ide o ďalšie princípy určenie právomoci vo veciach rodičovských práv a povinností uvedené najmä v článkoch 9, 10 a 12 nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003, súd má za to, že ani jeden z týchto princíпов nie je možné v danej veci aplikovať. Bolo konštatované, že maloletý žije v T. Q. dlhší čas, pričom maloletý tam nie držaný neoprávnene (článok 9 a 10). Taktiež rodičia maloletej výslovne a iným jednoznačným spôsobom neprijali právomoc slovenského súdu na rozhodovanie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu v čase začatia konania v zmysle článku 12.

3Pc/20/2017

- 5 -

25. Z dôvodu neodstrániteľnej podmienky konania, tunajší súd rozhodol spôsobom uvedeným v výroku číslo I. tohto uznesenia a vyhlásil že nemá právomoc konať o úprave výkonu rodičovských práv a povinností k maloletemu dieťaťu a konanie zastavil.

26. Podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku a vo výroku číslo II. tohto uznesenie vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

P o u č e n i e:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 366 CSP prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,

3Pc/20/2017

- 6 -

- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Vo Svidníku dňa 27. septembra 2017

JUDr. Anna Bejdová

Sudkyňa